

ЗАКАРПАТСЬКА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ

Кафедра рисунку

ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з
навчальної роботи

А. М. Бокшан

“ 28 ” *серпня* 2020 року

ОК16 РИСУНОК (1 курс)

Спеціальність / Освітня програма	022 Дизайн ОПП «Дизайн середовища»
Статус дисципліни	Обов’язкова
Рік викладання/Семестр	2020-2021 / I – II семестр
Обсяг дисципліни (кредити/години)	4 ЄКТС/120 години з них: Лекції – 10 год Практичні заняття – 106 год Самостійна робота – 4 год
Мова викладання	Українська
Форма контролю	диференційований залік, екзамен
Викладачі	Беринець Володимир Володимирович
e-mail	vberynets@gmail.com
Інформація про консультації	Очне/ Он-лайн (за потреби)

Анотація

Дисципліна «Рисунок» є загальнофаховою дисципліною, яка входить як обов'язковий компонент підготовки живописця. Дисципліна займає основне місце серед профільюючих дисциплін у загальній навчально-методичній концепції підготовки митця.

Курс «Рисунок» - це практичний курс з елементами теоретичної підготовки. Поряд із завданням, що виконується безпосередньо під керівництвом викладача, курс передбачає низку практичних завдань для самостійного виконання.

Головною метою є навчити студента образотворчій грамоті рисунку за допомогою комплексу завдань, які побудовані за чіткою методологічною послідовністю. Головне завдання дисципліни:

1. У процесі занять студент повинен оволодіти основними графічними засобами рисунку для зображення гіпсової голови та портрету, їх пластичного та образного вираження за допомогою різноманітних графічних технік.

2. Формування індивідуального, креативного підходу до розв'язання складних композиційних, просторових та формотворчих проблем у рисунку.

3. Вивчення основ і прийомів у рисунку; ґрунтовний аналіз структури предметів; розвиток образно-асоціативного сприйняття зображуваних об'єктів.

Результат учбово-академічної роботи залежить від ритмічності виконання запланованих у робочій програмі вправ; оволодіння професійною майстерністю, що вимагає поступовості та поетапності. Передбачені робочою програмою завдання студент повинен виконувати під час аудиторних занять, а також і самостійно під керівництвом викладача.

Кожне завдання курсу з рисунку охоплює чотири основні етапи, які повинні проходити послідовно згідно порядку їх виконання:

1. Теоретично-підготовчий.
2. Студійний (пізнавально-аналітичний).
2. Студійно-творчий (узагальнюючий, архітектонічний)
3. Творчий (образно-формотворчий).

Основною формою навчання рисунку є малювання з натури. Але важливим завданням є також оволодіти методом творчої (образної) інтерпретації та на основі об'єктивного і суб'єктивного аналізу натури навчитися відтворити у роботі художній образ.

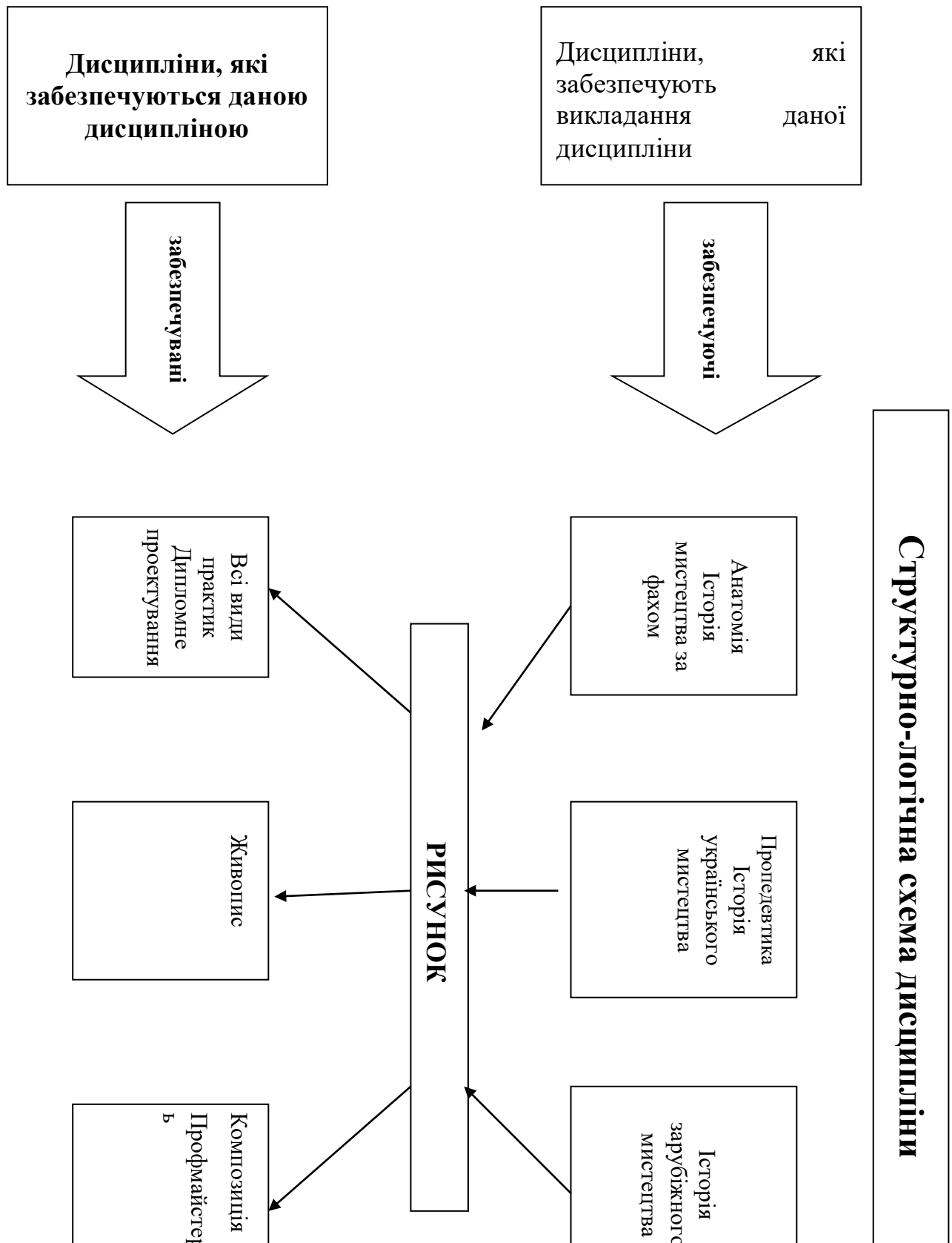
Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліни, які забезпечують викладання даної дисципліни: основи композиції, історія мистецтва за фахом, анатомія, історія українського мистецтва, історія зарубіжного мистецтва, пропедевтика.

Дисципліни, які забезпечуються даною дисципліною: композиція, проектно-конструкторська практика, педагогічна практика, дипломне проектування, пленерно-етнографічна практика, живопис, профмайстерність.

Мета дисципліни – вивчення і засвоєння живописних образотворчих засобів зображення гіпсової голови та портрету.

Завданням вивчення дисципліни – є навчити майбутнього фахівця за допомогою кольорових відношень будувати структуру форми гіпсової голови та портрету з натури. Відчувати тональні співвідношення та світлотіньові градації. Кольором формувати пластику портрету.

1 курс
Предметні результати навчання
(Знати / Вміти)

Знання : - Різні історико-теоретичні підходи до рисунку і місце останнього в системі художньої творчості;

- Особливості роботи різними графічними матеріалами та засобами ;
- Принципи тонального та лінійного методу в передачі об'ємів та матеріальності об'єктів ;
- Закони побудови композиції;

Вміти : - Будувати на площині просторові об'єкти ;

- Використовувати тональні співвідношення та засоби лінії;
- Виконувати з натури зображення голови та фігури людини, з основними характеристиками моделі;
- На основі натурних вивчень, узагальнювати модель та володіти різними графічними техніками (олівець, м'які матеріали, туш)

Компетентності загальні (ЗК)

відповідність з (ЗК)
освітньої програми

ЗК 1.

Лекція (2 год) ознайомлення з основними геометричними тілами формами. Методи і підходи: візуальне вивчення та застосування графічних матеріалів. Практичне завдання. (конструктивна побудова геометричних тіл у просторі).(26 год)

ФК 1.

Постановка передбачає вивчення форми, пропорцій та об'ємів геометричних об'єктів (куб, піраміда, призма, циліндр , куля) , та побудова на папері олівцем даних геометричних тіл.

Рисуючи, дані об'єкти студент вивчає і наносить основними лініями точно в пропорціях геометричне тіло. Студент , користуючись методом вимірювання співвідношення величин різних предметів наносить на папір, komponуючи у форматі дану постановку. Він повинен вміти закомпонувати та побудувати поставлені геометричні фігури і передати лінійно і тонально об'єм даних предметів.

Формат, матеріал : А3, папір, олівець.

ЗК 2. Лекція (1 год) . Рисунок кулі в процесі підготовки художників в системі образотворчого мистецтва.

Практичне завдання : рисунок гіпсової кулі в поєднанні з драперією (11 год).

ФК 2. Ознайомлення з особливостями геометричного тіла (кулі) і набуття практичних навиків у передачі лінією і тоном конструктивних особливостей та форми. На поєднанні двох різних форм геометричної і драперії виявити спільні та відмінні риси та форми. Виявити максимальний об'єм кулі та драперії кулі тоном. Використати контрастне штучне освітлення для посилення контрастних співвідношень .

Матеріал формат : А2, папір , олівець

ЗК 3. Лекція (1 год).Формалістична трактовка аудиторних завдань. Творче переосмислення аудиторних завдань на формотворення, узагальнення, стилізацію різними графічними техніками, засобами і прийомами.

Практичне завдання (11 год)

ФК 3. Блок з чотирьох робіт формату 30х30 на лінію, пляму, текстуру, ритміку, узагальнення і деформацію.

Матеріал: папір, туш, перо, маркер, лінер, вугілля.

ЗК 4. Лекція№3 (1 год) . Натюрморт з гіпсовою вазою і драперією. (15 год).

Рисунок гіпсової вази як важливий етап у розумінні форми класичного античного зразка, ознайомлення з пропорціями та методом побудови.

Практичне завдання : рисунок гіпсової вази з драперією.

ФК 4. Студія основних принци пів та закономірностей у побудові класичної гіпсової вази виявлення точних пропорцій, та передача об'ємів, матеріальності предмети – основа у набутті навичок академічного рисунку. Чіткі силуетні лінії і класичні тональні співвідношення. В процесі виконання даного завдання викладач наголошує на принципах пропорцій і співвідношень. Тональна ліпка об'ємів доводить рисунок до завершення деталі драперії дають можливість доповнити знання у вивчені різних за формою предметів.

Формат, матеріал : А2 , папір , олівець.

Завдання для самостійної роботи під керівництвом викладача.

- Рисунок вази класичної в умовах штучного світла
Формат А3 , папір , олівець
- Копія з класичного рисунку аналогічного завдання
Формат А3 , папір , олівець

ЗК 5. Лекція (1 год) . Зображення предметів, меблів простих за формою що нагадують геометричні об'єми.

Практичне завдання: лінійно-конструктивний рисунок табуретки. (12 год)

ФК 5. Вивчення пропорцій та принципи побудови предмета. Постановка на нейтральному фоні та з врахуванням низької лінії горизонту. Необхідно досягнути засобом ліній максимально точних пропорції предмета. Легким тоном допомогти виявити об'єм предмета і передати правильне перспективне скороченні та наявність просторовості. Це закріплює знання студентів по вивчення простих геометричних форм.

Матеріал. Формат: А2, папір, олівець

ЗК 6. Лекція (2 год). Тональний рисунок 3-4 геометричних тіл.

Практичне завдання: виконати рисунок 3-4 геометричних тіл (куб, призма, циліндр , конус).

ФК 6. Засобами ліній і тону передати особливості конструкції предметів, їх взаємоподібність, виявити об'єм і просторовість. Студентам необхідно підходити до завдання маючи досвід виконання попередніх завдань ,де вже вивчались геометричні тіла. Зв'язок всіх постановок полягає в збільшені предметів,гіпсових геометричних тіл та їх особливостей. Використання тону для передачі об'ємів та матеріальності.

Матеріал.Формат: А2, папір, олівець.

ЗК 7. Лекція(1 год). Рисунок гіпсової капітелі.

Практичне завдання : виконати лінійно-конструктивний рисунок гіпсової капітелі. (17 год)

ФК 7. Студентам необхідно ознайомитись із класичними формами подібно до гіпсової вази і лінією та тоном передати максимально точну пропорцію і характер капітелію. Проявити форму предмета в умовах бокового штучного світла та передати матеріальність гіпсу. Узагальнення форми - важливий фактор, що вчить студентів для відбору головного.

Матеріал.Формат: А2, папір, олівець.

ЗК 8. Лекція(1 год). Формалістична трактовка аудиторних завдань. Творче переосмислення аудиторних завдань на формотворення, узагальнення, стилізацію різними графічними техніками, засобами і прийомами.

Практичне завдання: (13 год).

ФК 8. Блок з чотирьох робіт формату 30x30 на лінію, пляму, текстуру, ритміку, узагальнення і деформацію.

Матеріал: папір, туш, перо, маркер, лінер, вугілля.

ЗК 9. Лекція (2 год). Складний натюрморт з гіпсовою розеткою та двома предметами побуту (ваза, книга)

Практичне завдання: виконання складного натюрморту з гіпсовою розеткою.(20 год).

ФК 9. Ознайомлення з предметами різною за формою продовжують цикл завдань, де студенти підсумовують 1 курс. Необхідно врахувати досвід

попередніх завдань, де навчались конструкціям гіпсових геометричних тіл та предметів побуту. Для повноти практичних навичок у цьому завданні передбачено складність різних за формою та тоном предметів. Передача матеріальності досягається за рахунок тонального моделювання. Підсумкове завдання підсилює рівень знань та вмінь студента.
Матеріал. Формат: А2, папір, олівець.

Вимоги викладача

Вивчення навчальної дисципліни рисунок потребує виконання практичних завдань самостійної роботи та інформаційних джерел а також відвідування виставок та музеїв. Участь у практичних завданнях передбачає ознайомлення з програмою навчальної дисципліни рисунок та вивчення практичного досвіду різних шкіл і методів, методичних посібників тощо. Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалів теми, якій присвячено відповідне заняття, а саме відповідність у виканні завдань та місце їх у загальній системі образотворчості.

Предметні результати навчання (знати/вміти):

знання: - етапів та принципів академічного натурального зображення портрету; - принципів організації композиції різними графічними засобами. Виконуючи завдання, що побудовані у відповідній ієрархії послідовності, студент відповідно поставлених вимог формує індивідуальні принципи роботи з графічними матеріалами Виконані завдання дозволяють послідовно формувати професійні якості фахівця. Застосовуючи традиційні та сучасні матеріали студенти набуває глибокі фахові знання що дозволяють оперувати у новітніх умовах мистецтва сьогодення.

Вміння: - графічними принципами та засобами гармонійно відтворювати характер портрету та його образні характеристики. Оперуючи конструктивними та світлотіньовими студент набуває вмінь вирішувати проблеми поставлені у відповідних мистецьких завданнях. Відтворювати образ за чіткими академічними вимогами, студент набуває досвіду та вміння будувати власні творчі інтерпретації

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
з дисципліни «РИСУНОК»**

1 семестр

Вид навчальної роботи	Години в семестрі	Розподіл годин по тижнях																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Лекційні заняття	5	1	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	
Практичні заняття	51	-	4	4	4	-	5	4	4	-	4	4	4	-	4	4	4	
Самостійна робота студентів (СРС)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Види та форми контрольних заходів		коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	МК1	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	МК2	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	ПМК
Разом годин	59	1	4	4	4	1	5	5	5	1	4	4	4	1	4	4	4	

2 семестр

Вид навчальної роботи	Години в семестрі	Розподіл годин по тижнях																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Лекційні заняття	5	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1
Практичні заняття	52	-	4	4	4	4	-	4	4	4	4	4	4	-	4	4	4	-
Самостійна робота студентів (СРС)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Види та форми контрольних заходів		коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	МК1	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	МК2	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	коректування, підведення підсумків	ПМК
Разом годин	57	2	5	8	5	4	1	5	5	8	5	5	-	2	5	7	5	-

ЛІТЕРАТУРА

1. Архипенко О. Теоретичні нотатки Хроніка 2000 р.
 2. Анисимов Н.Н. Основы рисования: Учебное пособие для вузов- М. Стройиздат 1974.
 3. Анисимов Н.Н. Основы учебного академического рисунка М. 2011.
 4. Босічук М. Д. Думки про мистецтво. Живописна Україна. 1992.
 5. Бучинський С.Л. Основы грамоты і образотворчого мистецтва. Київ: Вища школа 2002.
 6. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основы образотворчої грамоти. – Київ: Вища школа, 2002.
 7. Корольов В.А. Учебный рисунок М.1981.
 8. Кулебакин Г.И. Рисунок и основы композиции.
 9. Перепадя В.В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі Львів 2003.
 - 10.Тихонов С.В. Рисунок: Учебное пособие для вузов С.В. Тихонов.
 - 11.Могилевцев В.А. Основы рисунка: учений пособник СПб 2007.
 - 12.Могилевцев В.А. Наброски и учений рисунок. СПб 2009.
 - 13.Шмагало Р. Митодика викладання рисунку в навчальних закладах Галичини другої половини ХІХ-початку ХХ століття Львів 2001 р.
 - 14.Федоров М.В. Рисунок и перспектива., М., 1960.
- Шембель Л.Ф. Основы рисунка: Учебник для професіональних учебних заведений. – М: Вишшая школа 1994.